

Riksdagens protokoll

2011/12:2

Torsdagen den 15 september

Kl. 14.00 – 14.50

Protokoll
2011/12:2

1 § Öppnande av riksmötet

Program för öppnandet har fogats som bilaga till detta protokoll.

Anf. 1 TALMANNEN:

Jag hemställer att Ers Majestät förklarar riksmötet öppnat.

Anf. 2 HANS MAJESTÄT KONUNGEN:

Herr talman! Ärade ledamöter av Sveriges riksdag! När ni folkvalda ledamöter i Sveriges riksdag samlas för ett nytt arbetsår har ni många stora utmaningar framför er. Jag känner alltid ett stort allvar när jag står här för att förklara riksmötet öppnat. Ni har en viktig uppgift att fatta beslut som kommer att påverka villkoren för många medborgare i Sverige nu och i framtiden.

Så sent som i början av detta år verkade allting betydligt ljusare och mer stabilt. Även om det fanns orosmoln utanför Sverige var vår ekonomi stark och det internationella läget relativt lugnt. Men sedan dess har mycket hänt.

Herr talman! I Sverige står vi nu inför flera utmaningar utöver osäkerheten i vår omvärld.

Det finns många frågor som griper över de partipolitiska gränserna. En sådan fråga, herr talman, är det ökade våldet i vårt samhälle. Vi läser alltför ofta om hur oskyldiga människor helt oprovocerat attackeras och skadas och ibland också blir dödade av för dem okända gärningsmän. Och hur kan detta ske?

De fruktansvärda händelserna i vårt grannland Norge den 22 juli gör denna fråga än mer angelägen. Bombattacken mot regeringskvarteret i Oslo, som krävde åtta människors liv, var ett angrepp mot det demokratiska samhällets hjärta. Och massakern på Utøya, där så många unga människor miste livet, var en ohygglig tragedi. För ett stort antal personer förändrades tillvaron för alltid på ett brutalt sätt. Livet blir aldrig mer sig likt. Våra tankar går till de anhöriga. Vi kan bara ana vad de känner och har upplevt.

Herr talman! Det öppna demokratiska samhällets svar på sådana händelser måste vara att hat och terror ska bemötas med mer öppenhet och med mer demokrati. Vi måste fortsätta att argumentera för tolerans och frihet. Vi alla har ett ansvar att stödja de positiva initiativ som tas till samförstånd och samarbete. Vi bör också fråga oss hur vi inom familjen,

skolan och samhället i övrigt ska kunna förmedla grundläggande värderingar om ickevåld, alla människors lika värde, öppenhet och tolerans.

Bara några dagar efter händelserna i Norge valde över 38 000 scouter från 150 länder i världen att samlas på en internationell jamboree i Kristianstad. Under två veckor bodde alla tillsammans, deltog i olika seminarier och diskussioner, umgicks och lärde känna varandra. Drottningen och jag fick förmånen att på plats uppleva den starka tro på framtiden som ungdomarna har.

Avslutningsceremonin med alla dessa 38 000 scouter från hela världen blev, trots att regnet vräkte ned, en fin manifestation. Glädjen, sammanhållningen och den gemenskap som ungdomarna från världens alla hörn hade byggt upp under de här två veckorna gick inte att ta miste på.

Låt oss gemensamt förvalta alla de positiva krafter i samhället som ser möjligheter och som vill bidra till att göra världen bättre och mer fredlig. Alla kände ett stort ansvar inför framtiden. Och deras gemensamma slutbudskap var: I am a messenger for peace. Detta är framtidstro. Vilken fin möjlighet det är för er, valda ombud för Sveriges folk, att fånga upp och dra nytta av denna ungdomliga entusiasm och energi.

Med dessa ord vill jag önska er all kraft och uthållighet att föra vår nation vidare i en för alla medborgare gynnsam utveckling.

Jag förklarar härmed 2011/12 års riksmöte öppnat.
(Applåder)

Regeringsförklaring

2 § Regeringsförklaring

Anf. 3 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Eders Majestät, Eders Kungliga Högheter, herr talman, ledamöter av Sveriges riksdag!

Stor är friheten. Den är så stor att människor är villiga att offra sina liv för att få uppleva den. Det är vad vi sett och fortsatt ser i Nordafrika och Mellanöstern. Den arabiska våren är ett fantastiskt uttryck för människans frihetslidelse. Det är en människors kamp för frihet, demokrati och rättfärdighet och en kamp vi i Sverige gett och fortsatt ger vårt stöd.

I sommar har vi också firat 20-årsjubileum av frihet i Baltikum. En frihet som omvandlade vår del av världen till det bättre. En frihetskamp värd att minnas, inspireras av och som är viktig även för oss i Sverige.

Stor är friheten. Den är så stor att där också finns de som ser frihet, demokrati och öppenhet som ett hot mot deras mörka och förvridna världsbild. Även detta har vi upplevt denna sommar. I vårt grannland Norge bröt vansinnigt hat och extremism sönder sommaren, skapade förödelse och tog unga människors liv.

Den oerhörda tragedi som drabbade vårt broderland Norge den 22 juli måste ge oss ny kraft att arbeta för öppenhet och tolerans i våra samhällen, samtidigt som varje form av extremism måste motverkas.

Friheten – vårt öppna och demokratiska samhälle – är det vår gemensamma uppgift att vinna, vårda och utveckla. I den uppgiften finns många viktiga värden att bära: respekten för människovärdet, insikten om att våldet är demokratins motsats och förståelsen för att ett öppet land, ej ett befäst, är något vi bygger gemensamt.

Herr talman! Riksdagen samlas i år i skuggan av en orosfylld sommar. En ovälkommen gäst har uppenbarats sig. Det är finanskrisen som har bytt skepnad. Det är inte banker och finansinstitut som river upp krisens svallvågor. Det är hela länder som är roten till oron.

Skuldstormen knackar på dörren till länder med höga skulder. Den tar sig in hos dem som har ägnat sig åt att bygga upp stora utgifter för lånade pengar. Om det har kallats reformer, investeringar eller satsningar spelar mindre roll.

Där lån bygger skuldberg rivs självbestämmandet ned. Det är det vi nu ser. Marknaden straffar hela länder med uppdrivna räntor, stormande börser och uteblivna investeringar. Vi ser hur oron äter sig allt djupare in i ekonomier med krav på smärtsamma åtgärder.

När stater inte klarar av att sköta sin ekonomi får medborgarna betala, med högre skatter och nya skatter, med nedskärningar och sparkad personal i välfärden, med urholkad trygghet och försvagade trygghetssystem.

I land efter land ekar nu demonstrationstågen mellan krispaketen. Regeringen vill därför sända ett tydligt budskap till alla dem som känner oro runt fikaborden på våra arbetsplatser eller hemma runt köksborden: Sverige ska inte hamna i en sådan situation.

Herr talman! Svenska folket har gett Alliansen – Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna – förtroendet att bära regeringsansvar. Vi förenas i en vilja att ta ansvar för Sverige. Det är ett ansvar vi tar med utgångspunkt i människan och med viljan att göra Sverige till ett bättre land.

I regeringsförklaringen för ett år sedan presenterade regeringen politikens inriktning och vad den såg som sina uppgifter för hela mandatperioden. Det gäller fortsatt.

Vi vill att Sverige ska vara ett land där människor och familjer ges möjlighet att forma sin egen vardag, där arbete lönar sig och företag uppmuntras så att jobben blir fler och där välfärden fungerar och finns till stöd då vi behöver den.

Vi vill genom att ta till vara människors arbetsinsatser, idéer och initiativ lägga grund för en trygg och hållbar tillväxt. Vårt Sverige ska rymma ett samhälle som både håller samman och låter människor växa.

Vi ska bejaka värden som frihet, ansvar och trygghet. Vi ska vara tydliga i att politiken har ett uppdrag men också gränser. Vi är övertygade om att det är vägen till ett bättre Sverige.

Sverige stod emot finanskrisen och gick starkare ur den än nära nog något annat land. Andra visar sönderfallande statsfinanser när vi visar stabilitet. Andra visar ekonomisk tillbakagång när vi visar tillväxt. Då andra drabbats av misstro har vi byggt förtroende.

Det är ett Sverige med hög tillväxt, fler i arbete och ökad sysselsättning. Det är ett Sverige tillbaka i balans, utan underskott och med sjunkande skuld. Därför står vi starka när skuldkrisen slår mot vår omvärld. Denna starka position ska vi vårda. Den ska vi slå vakt om. Det är tid för ansvar.

Hur långvarig eller djup krisen blir vet vi inte. Det vi vet är att utvecklingen i världen är mycket allvarlig. Vi vet att tillväxten dämpas, att arbetslösheten kommer att stiga och att utrymmet för reformer påverkas.

Behovet av säkerhetsmarginaler har ökat. Vi måste ha beredskap för om oron i vår omvärld blir långvarig eller tilltar i kraft.

Det är tid för ansvar. Med det vill regeringen markera vikten av ansvar för Sverige och svensk ekonomi. Vi ska inte riskera vår trygghet med ofinansierade satsningar som ger okontrollerbara underskott. Så räddas inte jobben och välfärden, så skapas bara osäkerhet och otrygghet. Det bygger inte framtiden.

Det är tid för ansvar. Därför förblir en central utgångspunkt för den ekonomiska politiken ett konsekvent ansvarstagande för de offentliga finanserna.

Uppsatta utgiftstak ska klaras och överskottsmålet upprätthållas. Svensk ekonomi ska vila på en trygg grund. Vi ska ha tydliga säkerhetsmarginaler – ett finansiellt sparande nära balans – för att säkerställa vår handlingsfrihet när det gäller att möta en mer långvarig och fördjupad kris.

Det är tid för ansvar. Välfärdens kärnverksamheter ska fredas från nedskärningar. Människor ska känna sig trygga med att skolan, sjukvården och omsorgen finns där också i morgon. Hushåll och företag ska värnas från skattehöjningar. Vi ska ha beredskap för att kunna förstärka jobbpolitiken. Vi ska värna sammanhållningen.

Regeringens mål är att föra Sverige mot full sysselsättning. Utanförskapet ska trängas tillbaka och fler ska ges ökad makt över den egna vardagen genom eget arbete. Arbetslinjen ligger därför fast. Vår jobbpolitik vilar på flera ben. Vi vill att det ska löna sig att arbeta. Vi vill uppmuntra företagande så att jobben blir fler och vi vill se en mångfald av olika jobb. Vi vill att det ska bli lättare att anställa. I arbetslinjen ryms också aktivitet, utbildning och praktik som gör att fler får hjälp och stöd att komma närmare arbetsmarknaden. I tider av kris förstärker vi arbetslinjen med aktiva insatser för jobb och omställning.

För att möta den ekonomiska oron kommer regeringen att presentera ett arbetsmarknadspaket. Vi inför nya platser för utbildning och praktik. Yrkesvux och yrkeshögskolan förstärks. Vi förstärker resurserna till Arbetsförmedlingen. Vi förbättrar uppföljningen och förstärker kvaliteten i jobb- och utvecklingsgarantin.

För att möta den ekonomiska oron kommer regeringen också att satsa på infrastruktur. Vi möter den kritik som riktats mot brister i järnväg och vägar med en kraftfull satsning på förstärkt drift och underhåll. Det är en investering i bättre trafik för människor och företag i hela vårt land. Det är också en insats som skapar jobb och stärker Sveriges långsiktiga konkurrenskraft.

Det är tid för ansvar. Vi ska ta ansvar för Sverige och för dagens och morgondagens generationer. Därför prioriterar regeringen insatser för att stå emot oron. I Sverige väntar inga nedskärningar eller stålbad. Vi ska tvärtom ta de steg vi kan för jobben, välfärden och tryggheten.

Politik är att välja, och välja det som är rätt. När utrymmet är begränsat är det extra viktigt. Vi väljer att satsa på framtiden och bygga för morgondagens Sverige. Ett kärt ekonomiskt läge till trots vill regeringen därför lyfta blicken. Vi vill göra fler riktade reformer för kunskap, sammanhållning och trygghet. Framtiden börjar i en trygg uppväxt där barn kan få möta kärlek, ställas inför krav, ta ansvar och lära sig värna om andra. Vägen till ett Sverige med full sysselsättning stakas ut i sko-

lan. Det är en avgörande investering i vår framtid. Därför kommer regeringen att presentera flera satsningar riktade till utbildningssystemet. Det handlar om kvalitet och om att fler elever ska kunna bli sedda och få stöd att utveckla sin specifika begåvning.

Framtiden tillhör dem som vågar tro på sina drömmar. Alla barn har den gnistan inom sig. Det enda som behövs är att man lyckas tända den. I den uppgiften är bra och engagerade lärare omistliga. Vårt huvudfokus blir därför att höja läraryrkets status och kompetens. En karriärutvecklingsreform med utvecklingssteg för yrkesskickliga lärare, satsningar på kompetensutveckling och stärkt pedagogiskt ledarskap blir några viktiga reformer på vägen mot en bättre skola.

Alla människor är olika. Alla barn är olika. Alla har samtidigt inom sig förmågan att växa. Det måste skolan se. Det måste skolan möta. Med ett mattelyft gör regeringen en riktad satsning för bättre matematikundervisning. Vi vill göra satsningar för att stärka kvaliteten på gymnasieskolans yrkesprogram. För att skapa bättre möten mellan skolan och arbetslivet görs en satsning på praktikplatser i teknikföretag. Insatser ska också göras i högskolan för bättre kvalitet och för att fler ska kunna ta sin examen.

Framtiden är ett land som vi inte har någon karta över. Det landet bygger vi bäst om alla får vara med och om alla ges möjlighet att bidra. I vår idé om Sverige ryms tanken att alla behövs. Ingen kan undvaras. Det är en bärande del i vårt mål om full sysselsättning. Med sammanhållning ska vi möta framtiden. Den sammanhållningen handlar om att vi ser alla människor i hela landet och tar till vara alla människors arbetsinsatser. Vägen dit går genom en inkluderande arbetsmarknad – en arbetsmarknad med fler jobb och med fler olika jobb.

Arbetslinjen ska stärkas. Fler ska ges möjlighet till arbete och egen lön. Marginal effekter och hinder för arbete ska bekämpas. Vi ska förbättra drivkraften för arbete för personer med ekonomiskt bistånd eller etableringsersättning. Regeringen ser också över hur arbetsmarknadspolitiken bättre kan ge människor med funktionsnedsättning plats på arbetsmarknaden.

Varje steg för fler jobb är ett viktigt steg. Alla jobb behövs på vägen mot full sysselsättning. Nästa år sänks restaurang- och cateringmomsen. Det skapar jobb och stimulerar till företagande.

Regeringen slår också vakt om nystartsjobben och den halverade arbetsgivaravgiften för unga. Det är reformer som för många unga skapar vägar in på svensk arbetsmarknad.

Den pågående globaliseringen erbjuder möjligheter i form av ökad handel och ekonomiskt utbyte. Samtidigt ställer den krav på att Sverige hela tiden stärker sin konkurrenskraft. Sverige ska möta framtiden genom att uppmuntra företagande och entreprenörskap. Fler kvinnor och män ska se företagande som ett självklart val. Därför vill regeringen göra förenklingar av expertskatten, fortsätta att förbättra 3:12-reglerna och ta steg för att förbättra möjligheten till forskning, innovation och utveckling.

Vi stärker förutsättningarna för sparande och kapitaltillgång genom investeringssparkonton. Regeringen ska också göra fler insatser som syftar till att förbättra förutsättningarna att driva företag och arbeta och bo i landsbygd och glesbygd. Det görs bland annat satsningar på bred-

band, gruvnäring, turism, förnybar energi och förädling av skogens resurser.

Sveriges framtid byggs med arbete. Genom människors arbetsinsatser läggs grunden för vår välfärd och trygghet. Det var sanning när steniga åkrar plöjdes i hårt väder. Det gällde då svetten lackade vid ångpannorna. Det gäller i dag i morgonrusningen eller på nattsiftet. Det kommer att vara en sanning också i morgon.

Vi vill att Sverige ska möta framtiden som ett bra välfärdsland. Vägen dit går genom målet om full sysselsättning. Steg för steg gör det att vi kan förstärka välfärden och låta den komma fler till del.

Genom krisen har vi värnat välfärden i kommuner och landsting. Nästa år görs satsningar för att ytterligare förstärka sjukvården och omsorgen. Särskilt prioriteras insatser för kvalitet och tillgänglighet och för att stärka patientens ställning. Reformerna inom sjukförsäkringen utvecklas. Syftet är att rätta till brister och säkerställa att den fungerar som det var avsett.

Få i vårt samhälle är så utsatta som barn som far illa eller tvingas skiljas från sina föräldrar. Vi vill att våra barn och unga ska få en så bra uppväxt som möjligt. Regeringen gör därför satsningar för att öka tryggheten i den sociala barn- och ungdomsvården.

Samhället är större än staten. Välfärd är inte bara politik. Nästa år införs en skattereduktion för gåvor till ideell verksamhet. Det är en reform som stärker det civila samhället.

I tider av ekonomisk oro känner också många människor oro. De kalla vindar som nu viner riskerar att kännas mest för människor i en redan utsatt ekonomisk situation. Därför prioriterar regeringen riktade insatser för att stärka trygghetsmarginalerna i just deras vardag. Bostadsbidraget höjs för såväl unga som barnfamiljer. Pensionärer med små marginaler ges förstärkt ekonomi genom en höjning av bostadstillägget.

Det är reformer för trygghet i krisen, men också för sammanhållning – en sammanhållning som bygger på arbete, utvecklad social omsorg och ekonomisk trygghet. Det är den sammanhållning människor emellan som är Sverige.

Det är tid för ansvar, men framtiden väntar inte. Vi måste möta utmaningar som rör demografi, rättvisa, jämställdhet och sammanhållning. Vi har att svara upp mot morgondagens krav på demokrati och delaktighet. Vi har ett ansvar för vår miljö, vårt klimat och vår livskvalitet. Det handlar ytterst om vilka värden vi vill ska bära vårt gemensamma samhällsbygge.

Framtiden formas av våra idéer om morgondagen och de beslut som vi fattar nu. En diskussion behövs där vi formulerar de värderingar vi vill ska känneteckna Sverige och som lyfter de utmaningar vi står inför och stakar ut den väg vi vill att Sverige ska ta på sikt. Vår utgångspunkt är att ett bra land ska bli bättre. Regeringen kommer därför att tillsätta en framtidskommission.

Herr talman! En trygg framtid kan endast byggas i gemenskap och samverkan med andra länder. Sverige ska vara en stark röst för fred, frihet och försoning i Europa och i världen. Demokratin, folkrätten och de mänskliga rättigheterna ska utgöra hörnstenar i vår utrikespolitik. Utformningen av vår säkerhetspolitik måste fortsatt ske i brett nationellt samförstånd. Den säkerhetspolitiska linjen ligger fast.

Det står klart att vårt land inte kommer att förhålla sig passivt om en katastrof eller ett angrepp skulle drabba ett annat medlemsland i Europeiska unionen eller ett annat nordiskt land. I detta ligger också en förväntan om att dessa länder agerar på samma sätt om Sverige drabbas.

Friheten är för oss i Sverige vardag, men för andra en dröm. Utvecklingen i Libyen visar på vikten av att det internationella samfundet snabbt kan samla sig till skydd för en civilbefolkning som hotas av en brutal regim. Sverige kommer därför att fortsätta utveckla sin förmåga att medverka i freds- och stabilitetsoperationer.

I länder som nu kastat förtryckets bojar finns stora utmaningar i att omvandla en nyvunnen frigörelse till demokrati. Tillsammans med Europeiska unionen ska Sverige bistå länderna i Nordafrika och Mellanöstern i denna historiska uppgift. Vi kommer att öka trycket på regimen i Syrien att omedelbart upphöra med våldet mot civila och de grova brotten mot de mänskliga rättigheterna. Syriens folk måste få en framtid i fred och demokrati.

Vi ska fortsatt bidra till att EU får en starkare röst för fred i Mellanöstern. På den basen fortsätter vårt engagemang för att Israel och ett Palestina ska kunna leva i fred och försoning sida vid sida. Endast så är freden möjlig.

Sverige har ett brett och långsiktigt engagemang i Afghanistan. Vi kommer att samråda om utvecklingen av Sveriges engagemang inom ramen för den flerpartiuppgörelse som träffats. Säkerhetsansvaret kommer successivt att överföras till afghanerna själva. Biståndssatsningarna kommer att öka.

Sverige ska tillhöra kärnan i det europeiska samarbetet. Sverige ska vara drivande i de frågor som är centrala för EU:s utveckling. I tider av ekonomisk kris kommer regeringen att understryka vikten av en långsiktigt ansvarstagande och hållbar ekonomisk politik. Respekten för gemensamma spelregler är avgörande. Bara så kan vi påskynda den ekonomiska återhämtningen i Europa och förebygga nya kriser.

Det östra partnerskapet förblir av strategiskt intresse för EU och för Sverige. Samtidigt ger den negativa utvecklingen i vissa länder anledning till oro. Det gäller särskilt Vitryssland. Sverige fortsätter tillsammans med EU att verka för demokrati och respekt för mänskliga rättigheter i regionen.

Vi står för ett öppet Europa. Vi ser fram emot att underteckna avtalet om Kroatiens medlemskap i EU. Vi ser också fram emot att ta nya steg framåt såväl vad gäller västra Balkan i övrigt som vad gäller Turkiet.

En öppen värld och en öppen global ekonomi fortsätter att lyfta människor ur fattigdom. Det skapar möjligheter att gå från förtryck till fred. Därför ska vi stå upp för frihandeln och öppenheten och ta strid mot protektionism. Detta gäller inte minst i tider av ekonomisk oro, då lockelse till ekonomisk nationalism lätt tilltar.

Sverige ska ha en ambitiös utvecklingspolitik. Vi ska ha ett effektivt och generöst bistånd som ger resultat i kampen mot fattigdom och förtryck. Vi ska ställa tydligare krav på respekt för mänskliga fri- och rättigheter i våra samarbetsländer. Sveriges bidrag till arbetet med FN:s millenniemål ska stärkas. Svälten på Afrikas horn visar på behovet av en fortsatt hög beredskap för humanitära insatser.

Klimatförändringarna är en global utmaning som kräver ett globalt svar. Sverige är och ska vara ett föregångsland för god miljö och hållbar utveckling, både nationellt och internationellt. Sverige ska också fortsatt visa ledarskap genom en ambitiös klimat- och energipolitik.

Herr talman! När vi nu fortsätter ta ansvar för Sverige gör vi det med ett antal utgångspunkter. För det första: Alliansregeringen är en minoritetsregering. För det andra: Riksdagsordningen och budgetlagen ger möjligheter att upprätthålla inriktningen för politiken, god budgetdisciplin och sunda statsfinanser. För det tredje: Regeringen kommer att eftersträva breda och ansvarsfulla lösningar i riksdagen, där det kan vara naturligt att löpande föra diskussioner med främst Miljöpartiet men även med Socialdemokraterna när förutsättningar ges.

Under året har en överenskommelse träffats mellan alliansregeringen och Miljöpartiet om den samlade asyl- och migrationspolitiken. Överenskommelsen är viktig för att värna ett öppet Sverige. Den utgör också ett av flera uttryck för de breda lösningar för Sverige som regeringen fortsatt eftersträvar:

Ansvar för Sverige, hållbar tillväxt, full sysselsättning, en bättre skola, en trygg välfärd då vi behöver den, ett land öppet mot omvärlden och framtiden, i framkant när det gäller kultur, forskning, ny teknik och omtanke om vår miljö och vårt klimat, där vi tror på människan, sammanhållning och utveckling, och där kvinnor och män har samma möjligheter. I denna strävan vill vi samla Sverige. I den uppgiften vill vi samla politiken.

Herr talman! Skuldstormen i vår omvärld väcker oro hos många människor i Sverige. De ställer sig frågan om även vi kommer att drabbas och om det som vi ser i vår omvärld också väntar här i Sverige. Det är en oro som tär på framtiden. Det är en oro som vi måste ta på allvar.

Ska vi lyckas stå emot kommer det inte bara att krävas av politiken att ta ansvar och göra rätt. Det är upp till hela Sverige att nu ta ansvar.

Nu behövs alla goda krafter till stöd för ett Sverige med ordning och reda i sin ekonomi – där vi slår vakt om vår välfärd, till stöd för den öppenhet som omfamnar nya jobb, och ser varje människas förmåga och möjlighet att bidra – men också för ett Sverige som klarar den omställning som kommer att behövas.

Vår förmåga att ta ansvar i dag möjliggör för oss att bygga en bättre morgondag. Därför är det nu tid för ansvar för ekonomin, jobben och välfärden, ett ansvar vi måste ta tillsammans, ett ansvar för Sverige. Det är så vi rustar oss för att stå emot oron i vår omvärld. Det är så vi rustar Sverige för framtiden.

(Applåder)

3 § Ceremonin avslutades kl. 14.50.

Program för öppnandet av riksmötet 2011/12
torsdagen den 15 september kl. 14.00

En brassensemble
spelar ingångsmusik och musik under samlingen
under ledning av Per Sjöberg

Fanfar till riksmötets öppnande

Kungssången

Vi hinner inte
Elise Einarsdotter/Maria Wine

Kungen förklarar riksmötet öppnat

Va' e' de' där?
Bobby Timmons/Beppe Wolgers

Statsministern avger regeringsförklaring

Du har ett liv
Elise Einarsdotter/Anna-Greta Wide

Nationalsången

Grande Marche
av Charles Voss

Medverkande

Riksplan:
Arméns musikkår
Trapphallen:
KMH Folk
Plenisalen:
Elise Einarsdotter, piano
Olle Steinholtz, bas
Margareta Bengtson, sång
KFUM:s kammarkör
Dirigent: Jerica Gregorc Bukovec
Fanfarblåsare

Innehållsförteckning

1 § Öppnande av riksmötet.....	1
Anf. 1 TALMANNEN	1
Anf. 2 HANS MAJESTÄT KONUNGEN	1
2 § Regeringsförklaring	2
Anf. 3 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	2
3 § Ceremonin avslutades kl. 14.50.....	8
Bilaga.....	9